

førere, ganske særlig for dem, der havde taget Fællesprøven, der er den samme, som de latinske Jurister tage som første Del, og at man, efter at de havde bestaaet den juridiske Prøve, lod dem aflægge Prøve for Landsretten.

Jeg skal til Slutning kun gøre en enkelt Bemærkning. Idet jeg i øvrigt ikke paa nogen Maade skal komme med Paa-stande eller Fordringer med Hensyn til den ny Landsrets Beliggenhed — der er jo talt saa meget om, hvorvidt den jydsk Landsret bør ligge i Aarhus eller Viborg — maa jeg, efter alt hvad jeg har hørt, sige, at efter det hidtil oplyste maa man give begge Parter Ret, og, efter hvad der er kommet frem, kunne begge Byer have et billigt Krav paa at faa lige langt til Landsretten. Hvis man nu ikke kan blive enig paa anden Maade, vilde det saa ikke være naturligt at føje begge Byer, men ikke lægge Retten hverken i Aarhus eller Viborg, men midt imellem dem, f. Eks. i Randers?

Krabbe: De 10 Minutter, som ere tilbage, skal jeg ikke bruge til at gaa ind paa almindelige Betragtninger, allerede af den Grund, at jeg har afskaaret mig det fra Begyndelsen, idet jeg anser Forhandlingen derom som et tilbagelagt Stadium. Ikke heller skal jeg komme ind paa de Bemærkninger, der ere fremsatte om de tre Lovforslag, der ikke nu foreligge. Jeg forbeholder mig de Betragtninger, jeg kan have at fremsætte derom, til disse Lovforslag komme til særlig Forhandling. Derimod skal jeg tillade mig at sige et Par Ord til om de Punkter, jeg tog mig den Frihed at fremdrage, da jeg først havde Ordet.

Jeg har med stor Glæde hørt, at den højtærede Justitsminister om to Hovedpunkter, som jeg tillod mig at fremdrage, har en Opfattelse, der i væsentlig Henseende falder sammen med min. Den højtærede Minister tror jo, ligesom jeg, at der kan være Anledning til alvorlig at overveje, hvorledes man kan tilvejebringe en Fordeling af Forretningerne mellem Øvrigheden og Dommerne væsentlig forskellig fra den, som her er foreslaaet. Jeg fremdrog dette som et Middel til derigenem at kunne komme til en Formindskelse af Dommernes Tal, og den ærede Minister mente, at det vilde være et passende Middel dertil. Ere vi enige derom, antager jeg, at det maa kunne lykkes under den senere Bearbejdelse af Lovforslaget at finde de rette Midler til at gennemføre det. Naar det ærede Medlem for Præstø

Amts 1ste Valgkreds (Svend Høgsbro) om den Sag har sagt, at det at dele Forretningerne mellem Øvrigheden og Dommerne paa anden Maade end foreslaaet vilde være et ret stort Arbejde; hvorimod man med et Pennestrøg kunde indskrænke Retskredsens Antal, saa skal jeg dertil bemærke, at det kan man sige, saa længe der er Tale om vort Arbejde i vort Arbejdsværelse, men saa snart man gaar ud i Livet, vil det stille sig omvendt, saa vil det netop stille sig saaledes, at det man her vilde gøre med et Pennestrøg, altsaa en Formindskelse af Retskredsens Antal uden Omdeling af Forretningerne, vilde medføre det store unyttige Arbejde, den Tidspilde og Fortrædelighed, som vilde blive en Følge af, at mangfoldige Mennesker vilde faa en lang Vej for de Forretninger, som de have Trang til at kunne faa udførte i deres Nærhed, hvorimod vi, naar vi her gøre det Arbejde at omarbejde Lovforslaget paa dette Punkt, vilde kunne naa det, at Befolkningens Forretninger falde let, og at den med Glæde vil modtage den Reform, vi bringe den.

Paa et andet Punkt glæder det mig særlig, at den højtærede Justitsminister var i Forstaaelse og til Dels Sympati med en Antydning, som jeg gjorde. Jeg indskyder den Bemærkning til Klaring over for forskellige Medlemmer, som have talt om dette, at oprette en Kommunedommerstilling, at det Øjemed, som jeg har tænkt at naa dermed, ingenlunde er det at give Fagdommerne mindre at gøre; ingenlunde; nej, det er stadig det at bringe Befolkningen det Gode at have Afgørelserne nær ved sig. Og hvad angaar de Betæneligheder, som den højtærede Minister nævnedes, glædede det mig ret at høre, at det var egentlig Betæneligheder, som gik ud fra Forudsætninger, som jeg ikke deler. Jeg fremsatte kun Antydninger, men gik ikke meget vidtløftigt ind paa Udførelsen deraf; Tankens Udførelse kan derfor lettelig være forestillet anderledes, end jeg har ment den. Naar saaledes den højtærede Minister med Rette sagde, at man i vor Befolkning sikkert ikke vilde være tilfreds med, at der blev dømt bortset fra den strenge Lovgivning, saa er jeg fuldstændig enig deri. Jeg nævnedes kun dette som et Træk af den franske Lovgivning og som et Bevis paa, hvor fordomsfrit man ved disse Forholds Ordning er gaaet frem andetsteds; men jeg nævnedes ikke dette Punkt som et Forbillede for os; jeg tror slet ikke, at vi skulle gøre det; jeg tror tværtimod, at vi skulle lade denne Kom-